

VÄESTÖNSUOJAN KÄYTTÖKUNTOON LAITTO JA TARKASTUS

Väestönsuoja ei ole normaaliajan käytön aikana siinä kunnossa, että sinne voidaan välittömästi suojautua, suojautumista vaativan vaaran uhatessa tai viimeistään silloin, kun viranomaiset määräävät laitetaan suoja suojauskuntoon siten että kiinteistössä suojautujat voidaan määrätä sinne siirtymään. Vastuu suojan kuntoon laittamisesta on talon hallituksella, turvallisuushenkilöstöllä ja asukkailla. Suoja on oltava käyttökunnossa viimeistään vuorokauden kuluttua määräyksestä. Suojan kuntoa tulee tarkkailla vuosittain omatoimisesti. Toimenpiteet ovat hieman erilaisia eri tyyppin suojissa, mutta sisältävät seuraavia ohjeita väestönsuojan suojauskuntoon laittamiseksi viranomaisten määräyksestä:

- viitoitetaan kulutiet suojaan
- tyhjennetään suoja ja kulutiet sinne normaalioloissa varastoidusta tavarasta, tarvittaessa puretaan irtainvarastokopit
- jos seinissä tai katossa on lämmön siirtymistä haittaavia verhouksia, ne kaikki puretaan pois
- suljetaan mahdollinen lämmitys
- suoritetaan perusteellinen suojan tuuletus
- jos kulkuaukoissa on tilapäisiä ovia tai muita rakenteita irrotetaan ne pois
- tarkastetaan suojan varsinaiset ovet ja luukut, rasvataan saranatapit ja salvat ja tarkastetaan tiivisteet, varmistetaan, että ovet ja luukut sulkeutuvat tiiviisti
- jos ilmanottoputki ei ole paikallaan (yleensä on) kiinnitetään se ulos paikalleen
- tarkastetaan hätäpoistumiskäytävän ja -aukon käyttökelpoisuus, jos ulospääsyaukko hätäpoistumiskäytävän päässä on maanpinnan alapuolella (usein on kerrostaloissa), poistetaan sen päällä mahdollisesti oleva asfalttikerros tai muu päällyste ja ajan salliessa kaivetaan auki, monttuun estetään vedenpääsy
- kiinnitetään suojaan varastoitu sulkutelta (jos ei ole sulkuhuonetta) suojaoven sisäpuolelle kiinnityskehukseensä, ohitusilanteessa se pidetään auki ja suodatus tai sulkutilanteessa kiinni pakkauksen ohjeen mukaisesti
- tarkastetaan kaikki venttiilit (vesi-, viemäri- ja mahdollisissa lämpöputkissa) kiertämällä käsipyörästä ääriasentoihin
- tarkastetaan ylipaineventtiilit ja rasvataan nivelkohdat
- suljetaan lämpöjohtojen ja muiden suojan käytölle tarpeettomien putkistojen sulkuventtiilit
- puhdistetaan ja täytetään varavesisäiliöt, parannetaan veden säilyvyyttä vedensäilytysaineella
- kootaan suojaan varastoidut kuivakäymäläkomerot tai tehdään väliseinät suihkuverhoista lakanoista tai muusta sopivasta materiaalista, käymälöitä on oltava yksi alkavaa 20 m² kohden
- jaetaan kuivakäymäläastiat (15 muovipussia/käymälä) käymälätiloihin
- suljetaan normaaliolojen ilmanvaihto asettamalla laippa tai muu sulkulaite tiivisteineen paikoilleen, tarkastetaan ettei mikään suojan ympärusrakenteiden läpi johtava aukko tai kanava jää sulkematta.
- poistetaan mahdollinen pöly, roskat ja vesi ilmakehästä
- tarkastetaan että ylipainemittarissa on tarpeeksi nestettä, irrotetaan putki, lisätään nestettä ja säädetään mittari nollan kohdalle, puhalletaan irti olevaan putkeen ja näin varmistetaan että se on auki, työnnetään sen jälkeen putki taas kiinni mittarin yläosassa olevaan liittimeen
- tarkastetaan suojan tiiveys ilmanvaihtolaitteiden avulla, suojan seinällä olevien käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti, jos ohjeita ei ole niin seuraava tiiveyskoe sopii kaikille suojatyypeille: varmistetaan, että normaaliajan ilmastointi on laipalla tai sulkulaitteella suljettu, suljetaan ovet ja luukut, suljetaan ylipaineventtiilit ja viemäriin sulku sekä muut mahdolliset sulut, laitetaan suojan ilmanvaihtolaitteisto ohituskäytön mukaisti toimimaan ja

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

nostetaan suojan ylipaine 30 mmvp:n (300 pa). Tämän jälkeen paineventtiili suljetaan, kone pysäytetään ja mitataan aika jolloin paine laskee 20 mmvp:stä (200 pa) 5 mmvp:hen (50 pa), jos aika on vähintään 20 sekuntia on suoja riittävän tiivis

- tarkastetaan suojan sähkölaitteiden sulakkeet ja varataan varasulakkeita, kokeillaan valojen ja pistorasioiden toiminta
- tuodaan suojaan puhelin ja kokeillaan sen toiminta, vanhemmissa suojissa puhelin tulee kytkeä verkkoon puhelinasetajan toimesta tai se on jatkojohdolla tuotava toimivasta pistokkeesta suojaan), varmistetaan että suojan puhelinnumero on viranomaisten tiedossa
- tuodaan suojaan paristo/verkkokäyttöinen radio ja kokeillaan sen toiminta
- Otetaan esiin ja tarkastetaan suojan materiaali, väestönsuojan materiaali + suojelehenkilöstön materiaali
- suunnitellaan suojan tilat ennakolta talon asukkaiden kesken siten, että jokaiselle asukkaalle/perheelle on oleskelupaikka, missä myös mukaan otettavat henkilökohtaiset tavarat pidetään
- tavaroille saadaan lisätilaa jos suojan kattoon pystyy ripustamaan naruja, jonne tavaroista osan voi ripustaa
- kalustetaan suoja pöydällä, hyllyillä ja tuoleilla, jos on aikaa tai se on mahdollista rakennetaan tai hankitaan kerrossänkyjä, muutoin makuupaikat laitetaan patjoilla yksinkertaisesti lattioille, täysin miehitetyssä suojassa on tilaa varattu henkilöä kohden 0,75 m².
- tiedotetaan asukkaille talon suojeleutilanne ja annetaan tarvittaessa käsky siirtyä suojautiloihin.

